

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Scrob Mihail în numele inculpatului Botnaru D., prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Botnaru Dumitru Ion,

născut la 25 decembrie 1970, originar din s. Stețcani, r-nul Criuleni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Magda Isanos 14/2, ap. 34.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 04 iulie 2014 - până la 14 mai 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 15 iunie 2015 - până la 18 septembrie 2015, de la 25 ianuarie 2016 – până la 22 martie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 13 noiembrie 2015 – până la 15 decembrie 2015, de la 02 iunie 2016 - până la 26 octombrie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 14 mai 2015, Botnaru Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional, cu încetarea procesului, în temeiul art.30 Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

S-a încasat de la Botnaru Dumitru în beneficiul SRL „ATAI” prejudiciul material în sumă de 635, 39 dolari SUA și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

2. Instanța de fond a reținut că, Botnaru Dumitru a fost învinuit că, activând în calitate de șofer pe curse internaționale la SRL „ATAI”, cu sediul pe str. Uzinelor 12/3, mun. Chișinău, și fiind obligat, conform contractului

individual de muncă nr. 68/CM din 21.06.2013 și a contractului nr. 35 cu privire la răspundere materială să aibă o atitudine grijulie față de valorile materiale ale întreprinderii transmise lui pentru păstrare sau pentru alte scopuri, la data de 13 septembrie 2013, ora exactă nu a fost posibil de stabilit de organul de urmărire penală, având scopul delapidării averii străine, intenție care a apărut spontan, a extras de pe cardul bancar BC „ComerțBank” SA bani încredințați în administrarea sa în sumă de 635,39 dolari SUA, care, conform ratei de schimb a BNM la data de 13.09.2013 constituia suma de 8 186, 62 bani.

De către organul de urmărire penală acțiunile lui Botnaru D. au fost calificate în baza art. 191 alin. (2) lit.d) Cod penal - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, avocatul Castraveț V. în numele părții vătămate SRL „ATAI” și avocatul Scrob M. în numele inculpatului care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a indicat că instanța de fond nu a apreciat probele sub toate aspectele, greșit a recalificat acțiunile inculpatului, necătând la faptul că vina lui Botnaru D. este dovedită prin probele pertinente și concludente cercetate în ședința de judecată.

- avocatul Castraveț V. în numele părții vătămate SRL „ATAI”, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Botnaru D. Consideră că instanța de fond ilegal și neîntemeiat a recalificat faptele inculpatului în baza art. 335 Cod contravențional. La fel, a menționat că declarațiile inculpatului sunt contradictorii și mincinoase, deoarece nici la stațiile de alimentare, centru comercial, etc., banii transferați prin virament prin intermediul cardului bancar nu vor putea fi ridicați în numerar în mod legal, fiind posibil de a procura doar combustibil sau altă marfă aflată pentru comercializare.

Botnaru D. nu a putut prezenta nici un certificat medical sau alt înscris care ar confirma pretinsa boală și internare în spital în or. Bobruisk, Belarusia.

Argumentele inculpatului despre pretinsa boală se infirmă și prin declarațiile acestuia, care a menționat că după ce s-a întors în Moldova la 14.09.2013, nu s-a adresat la medic, nu a fost internat în spital, precum și nu dispune de nici un document confirmator în acest sens. Inculpatul a încălcat prevederile contractului cu privire la răspunderea materială deplină nr. 35 din 21.06.2013, ale Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din R. Moldova nr. 10 din 05.01.2012. Mai mult ca atât, declarațiile inculpatului referitor la pretinsa datorie a banilor de către SRL „ATAI” au fost verificate de către Inspekția de Stat a Muncii, care prin răspunsul nr. Cd-1833/13 a negat aceste argumente, ca nefondate. S-a stabilit că salariul pentru lunile august și septembrie 2013 urmau a fi înmânate inculpatului la data întoarcerii din deplasare, care a avut loc în perioada 30.08.2013 – 14.09.2013.

Inculpatul nu a întreprins nici o măsură pentru recuperarea prejudiciului cauzat, nu a conlucrat nici cu organul de urmărire penală sau instanța de judecată, nu a conștientizat pericolul sporit al acțiunilor sale infracționale, nu regretă, nici nu se căiește de cele săvârșite.

- avocatul Scrob M. în numele inculpatului, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare. În argumentarea apelului a indicat că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. În speță persistă relații civile și anume fiind un litigiu de muncă, între salariatul Botnaru D. și angajatorul SRL „ATAI”, deoarece angajatorul nu i-a achitat salariatului salariul pe lunile august și septembrie 2013 în sumă de 4020,90 lei, diurnele de deplasare și cazarea pentru patru rute parcurse peste hotarele R. Moldova în perioada de activitate la SRL „ATAI” în sumă totală de 2814 euro.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015 au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate.

5. Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, cercetând și verificând probele a conchis că instanța de fond a constatat corect faptul că acuzatorul de stat nu a adus probe pertinente, concludente și veridice care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal și corect a dedus că în acțiunile lui Botnaru D. se conțin elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul care a solicitat casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare, argumentând

că instanțele judecătorești au dat o apreciere greșită probelor, iar soluția instanței este bazată doar pe depozițiile și versiunea inculpatului, care nu coroborează cu celelalte probe administrate. Instanțele urmau să țină cont de faptul că banii transmiși lui Botnaru D. pe card nu aparțineau acestuia dar întreprinderii la care activa, această sumă bănească fiind transmisă în administrarea lui, responsabilitatea pentru gestionarea căruia era în sarcina inculpatului, care și urma la reîntoarcere din cursă să motiveze cheltuielile efectuate.

Inculpatul avea răspunderea materială deplină față de SRL „ATAI” inclusiv și pentru mijloacele financiare transmise în gestiunea sa, fiind greșită afirmația instanțelor că inculpatul conform contractului de răspundere materială i-a fost încredințată în administrare doar unitatea de transport. Banii depozitați pe card erau predestinați scopurilor special prevăzute de către proprietar, adică firmă, fapt ce exclude utilizarea lor în alte scopuri decât cele impuse de proprietar, mai ales în scopuri personale, cu atât mai mult că utilizarea surselor bănești urma a fi motivată documentar de către inculpat.

Prin hotărâre judecătorească s-a stabilit că întreprinderea SRL „ATAI” nu avea careva datorii față de Botnaru D. în special pentru cheltuielile de deplasare, salariu pentru cursele efectuate, fapt prin care se combate versiunea inculpatului cu privire la reținerea sumei de bani sustrase pentru aceste scopuri și prin aceasta se esclude exercitarea căruiva drept presupus.

În momentul în care inculpatul a abandonat autovehicolul pe care îl conducea, dânsul și-a încetat calitatea atribuită de către angajator și prin urmare din acest moment el a fost privat de dreptul de a utiliza banii aflați pe card, odată ce aceștia nu erau utilizați în interesele proprietarului, adică a SRL „ATAI”.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2015, recursul ordinar declarat a fost admis, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Botnaru Dumitru a fost condamnat în baza art. 191 alin.(2) lit.d) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 2 ani. În rest, sentința a fost menținută.

9. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii de delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințată în administrarea vinovatului, cu folosirea situației de serviciu, concluzionând că, instanța de fond nu a apreciat obiectiv și multilateral probele prezentate, adoptând o hotărâre greșită.

Astfel, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului a fost dovedită prin declarațiile reprezentantului părții civile SRL „ATAI”, V. Castraveț, a martorilor Ciobanu O., Micu V., Medovschi E., precum și a probelor materiale: - procesul-verbal de examinare a obiectului din 30.05.2014, - extrasele de pe cont bancar eliberat de BC „Comerțbank” în perioada 01.08.2013- 31.08.2013, 01.09.2013 - 17.09.2013, - extrasul din evidența contabilă a SRL „ATAI” nr. 457 din 11.10.2013, - ordinul de angajare nr. 86/P din 21.06.2013, - conținutul contractului individual de muncă nr. 68/CM din 21.06.2013, - conținutul contractului cu privire la răspundere materială deplină nr. 35 din 21.06.2013, - conținutul ordinului cu privire la concediere nr. 128/P din 11.10.2013, precum și alte probe.

Totodată, instanța a reținut că legislatorul a stabilit că *obiectul juridic* al infracțiunii de delapidare prevăzută la art. 191 Cod penal constă în relațiile sociale cu caracter patrimonial, a căror existență și dezvoltare prezumă un regim de legalitate privind bunurile, *obiectul juridic secundar* constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în unitățile publice sau private, manifestată prin administrarea sau gestionarea bunurilor încredințate în albia cadrului legal.

Obiectul material al delapidării pot constitui: banii, bunurile mobile, alte valori pe care făptuitorul le gestionează sau le administrează.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin.(2) lit.d) Cod penal îl reprezintă bunurile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții: a) au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor; b) sunt încredințate de către o altă persoană în administrarea făptuitorului.

De asemenea, instanța de apel a remarcat faptul că bunurile pot fi

încredințate în virtutea funcției de răspundere a făptuitorului, a raporturilor contractuale sau a înstrăinării speciale din partea proprietarului. Încredințarea bunurilor în virtutea raporturilor contractuale poate fi făcută de oricare subiect al drepturilor civile, atât persoane fizice, cât și persoane juridice. Încredințarea bunurilor în celelalte cazuri se face, în principal, în privința bunurilor persoanelor juridice, în cadrul raporturilor de muncă. Aceste cazuri sunt legate, de regulă, de folosirea de către făptuitor a situației de serviciu, adică presupun existența circumstanței agravante de la lit. d) alin. (2) art. 191 Cod penal.

Respectiv, instanța de apel a constatat faptul că în speța dată sunt întrunite condițiile speciale cu referire la administrator, cerute de norma legală prevăzută de art. 191 Cod penal.

Din toate cele expuse, cât și din cumul de probe administrate în cauză, instanța de apel a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită cu certitudine, respectiv fiindu-i stabilită pedeapsa în limitele prevăzute de lege, sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 2 ani.

10. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Scrob Mihail în numele inculpatului Botnaru D., care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) CPP solicită, casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În argumentarea recursului a invocat că în cauza s-a constatat cu certitudine că persistă relații civile, fiind un litigiu de muncă între salariatul Botnaru D. și angajatorul SRL „ATAI”. Deși inculpatul a folosit banii încredințați lui de pe cardul bancar, el nu i-a folosit cu scop de profit. Mai mult că angajatorul îi era dator, nefiindu-i achitat salariul pentru lunile august și septembrie 2013, în sumă de 4020,90 lei, diurnele de deplasare și cazarea pentru patru rute parcurse peste hotarele R. Moldova în perioada de activitate la SRL „ATAI” în sumă totală de 2814 euro, calculate conform Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din RM.

Potrivit art. 384 alin.(3) CPP, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar potrivit alin.(4), instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Pe parcursul cercetării judecătorești partea apărării a demonstrat că în speță

există relații civile, care urma să fie examinat în cadrul acțiunii înaintate de Botnaru D., însă nu este clar din care motiv angajatorul nu a înaintat o acțiune reconvențională în cauza civilă privind încasarea prejudiciului cauzat, dar a solicitat încasarea prejudiciului pe calea cauzei penale.

Astfel, consideră că învinuirea adusă lui Botnaru D, este bazată doar pe presupuneri, iar potrivit art. 8 CPP, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi interpretate în favoarea inculpatului.

Prin hotărârile judecătorești contestate inculpatului i-au fost violate drepturile prevăzute de art. 24 CPP și art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil.

11. Asupra recursului declarat a depus referință reprezentantul părții vătămate V. Castraveț, care a solicitat respingerea recursului declarat ca fiind nefondat.

11.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocat în numele inculpatului, considerându-l inadmisibil, ca fiind neîntemeiat, deoarece recurentul critică hotărârea contestată sub aspectul vinovăției inculpatului și anume că în acțiunile lui Botnaru D. nu sunt întrunite elementele infracțiunii, precum și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită, însă instanța de apel corect a constatat vinovăția lui Botnaru D. încadrând acțiunile acestuia în baza art. 191 alin.(2) lit.d) Cod penal.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Din textul recursului declarat, avocatul Scrob Mihail în numele lui

Botnaru D. invocă temei de casare a hotărârii contestate pct. 8) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci *când nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de autor.

Astfel, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

După cum rezultă din conținutul recursului, avocatul inculpatului nu este de acord cu condamnarea lui Botnaru D. în baza art. 191 alin.(2) lit. d) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate, or din acțiunile inculpatului este clar că între ultimul și partea vătămată există niște raporturi de drept civil, care nu urmau a fi pasibile răspunderii și pedepsei penale, în legătură cu ce urma a fi achitat.

Verificând argumentele recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de admitere a apelului declarat de procuror, casând sentința și pronunțând o nouă hotărâre, de condamnare a lui Botnaru D. în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, celor cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, probelor invocate de partea apărării și conform materialelor din dosar, a adoptat o soluție corectă, casând sentința și pronunțând o nouă hotărâre de condamnare a lui Botnaru D.

Or, soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din

punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea de însușire a bunurilor altei persoane în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

Necătând la faptul că, inculpatul vina nu a recunoscut-o, instanța de apel a constatat că vinovăția lui Botnaru D. pe deplin a fost dovedită prin:

- declarațiile reprezentantului părții civile SRL „ATAI”, - declarațiile martorilor Ciobanu O., Midovschi E., - procesul-verbal de examinare a obiectului din 30.05.2014, potrivit cărora au fost supuse examinării actele administrative și anume: actele emise de BC „Comerțbank”, care constă în descifrarea cheltuielilor efectuate de pe cardul bancar înregistrat pe numele lui Botnaru D., cu nr. contractului „225900000146736000000” în perioada 01.08.2013-31.08.2013, 01.09.2013-17.09.2013; - extrasul de evidență contabilă a SRL „ATAI”, în care este inclusă datoria lui Botnaru D., care constituie 10171,08 lei; - lista de plată nr.5 și nr.6, prin care este atestat faptul că Botnaru D. a primit salariul; - dispoziția de plată a avansului pentru deplasare cu nr.318 din 07.08.2013, nr.322 din 08.08.2013, nr.346 din 23.08.2013, nr. 64 din 09.08.2013 și dispoziția de plată nr. 15 din 29.08.2013 prin care lui Botnaru ca avans de deplasare i s-a transmis suma de 450 dolari SUA; - ordinul nr. 86/p din 21.06.2013, prin care Botnaru D. a fost numit în funcția de șofer internațional al SRL „ATAI”, - contractul individual de muncă nr.68/CM din 21.06.2013 încheiat între SRL „ATAI” și Botnaru D., - contractul privind răspunderea materială deplină nr. 35 din 21.06.2013, ordinul de concediere nr.128/p din 11.10.2013, - adresarea SRL „ATAI” nr.352 din 21.08.2013 privind sistarea eliberării numerarului de pe cardurile BC „Comerțbank” și răspunsul la cerere.

Probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost verificate și cercetate în cadrul examinării cauzei de către instanța de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, Colegiul reține că avocatul în numele inculpatului în recursul declarat critică aprecierea de către instanța de apel a probelor administrate pe caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu

excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit de către instanța de recurs.

Totodată, potrivit textului recursului declarat de avocatul Scrob M. în numele inculpatului acesta invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 12) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci *când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal conchide că temeiul invocat nu persistă în cauză, deoarece instanța de apel nu a făcut o altă încadrare juridică a faptelor comise de către Botnaru Dumitru decât cea în baza căreia acesta a fost pus sub învinuire.

Cu privire la temeiul avocatului precum că s-a constatat cu certitudine că divergențele apărute între salariatul Botnaru D. și angajatorul SRL „ATAI” sunt niște relații civile și nicidecum nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal, instanța de recurs, pentru a da răspuns la acestea, ține să menționeze în acest sens jurisprudența în materie.

Astfel, la delimitarea nominalizată trebuie de luat în considerare că temeiul aplicării răspunderii penale în baza art. 191 Cod penal, apare în cazul imposibilității apărării drepturilor prin mijloacele justiției civile. Sub incidența legii penale intră doar acele încălcări care demonstrează rea-voință și fraudă din partea făptuitorului.

Delapidarea averii străine constă în însușirea, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – de cupiditate. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 191 Cod penal doar în cazul în care făptuitorul,

încă la momentul intrării în posesie asupra acestor bunuri, urmărea scopul de delapidare a averii străine și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Temeiul aplicării răspunderii potrivit art. 191 Cod penal apare în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile. Normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu art. 191 Cod penal, dacă: - există posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea, ori pe calea acțiunii civile; - fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat.

La fel, urmează a fi evidențiat și faptul că, sub incidența art. 191 Cod penal trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință sau fraudă din partea făptuitorului.

Bunurile pot fi încredințate în virtutea funcției de răspundere a făptuitorului, a raporturilor contractuale sau a însărcinării speciale din partea proprietarului. Încredințarea bunurilor în virtutea raporturilor contractuale poate fi făcută de oricare subiecte ale drepturilor civile, atât persoane fizice, cât și persoane juridice.

În cazul faptei incriminate de art. 191 Cod penal, situația-premiză de încredințare în condiții de legalitate a bunurilor, care constituie obiectul material al infracțiunii, către subiectul delapidării averii străine, formează particularitatea determinantă a acestei fapte infracționale. Această particularitate presupune că subiectul special al infracțiunii de delapidare a averii străine poate trece în folosul său doar bunurile care i-au fost date în grijă.

Așadar, în afară de aceste calități, comune pentru obiectele materiale ale tuturor infracțiunilor săvârșite prin sustragere, există o calitate specială care este caracteristica numai pentru obiectul material al delapidării averii străine, și anume bunurile trebuie să fie încredințate de către o altă persoană în administrarea făptuitorului.

Subiectul infracțiunii de delapidare a averii străine trebuie să aibă calitatea specială de administrator.

În sensul art. 191 Cod penal „a administra” înseamnă: a avea dreptul de a da dispoziții cu privire la primirea, păstrarea sau eliberarea de bunuri; a veni în contact direct și material cu bunurile altei persoane, datorită atribuțiilor administratorului, legate de primirea, păstrarea sau eliberarea

bunurilor.

Prin urmare, în speță s-a constatat cu certitudine că Botnaru D. aflându-se în deplasare de serviciu în Belarusia, manifestând o iresponsabilitate totală, contrar pct.1 lit.a) și d) a Contractului cu privire la răspunderea materială deplină nr. 35 din 21.06.2013, a abandonat în or. Bobruisk autocamionul încredințat de angajator de model „Volvo FFI4X2T”, cu n/î KWW 018 și remorca de model Schmitz cu n/î K 018 WW, cu o valoare totală de peste 2 mln. lei și, la 14 septembrie 2013 împreună cu fratele său Botnaru V. (fost angajat al firmei SRL „ATAI”) s-au întors în Moldova.

Administrația întreprinderii pe lângă faptul că nu cunoștea nimic despre automobil, a suportat cheltuieli nejustificate suplimentare, legate de parcare și staționarea camionului, precum și a fost nevoit să trimită în deplasare un alt șofer, pentru a aduce autocamionul abandonat de inculpat în țară.

Totodată, potrivit procesului-verbal de examinare a extrasului din 30.05.2014, referitor la extragerile efectuate de pe cardul bancar aflat la inculpat, s-a stabilit că la 13 septembrie 2013, în regiunea Uman, Ucraina, cu ajutorul cardului a fost efectuată o achitare în sumă de 384,22 dolari SUA, iar în regiunea Krasnoznamensk, Ucraina achitare în sumă de 251,17 dolari SUA.

Din declarațiile inculpatului rezultă că, el aflându-se la benzinărie a extras banii de pe card, care i-au fost transmiși de vânzătorul de la benzinărie. Însă, declarațiile nominalizate, instanța corect le-a apreciat ca contradictorii, or, achitarea prin intermediul cardurilor bancare presupune trecerea banilor din contul unui proprietar în contul altuia, fără extragerea fizică a banilor, ne mai vorbind despre tranzacția de achitare la benzinărie.

Prin urmare, s-a stabilit că inculpatul a procurat combustibil achitând cu cardul bancar bani în sumă de 384,22 și respectiv - 251,17 dolari SUA, deoarece contul era în dolari, iar ulterior a comercializat combustibilul utilizând banii rezultați în scopuri personale.

Astfel, instanța de recurs apreciază corectă și legală hotărârea contestată.

Cât privește argumentul că prin hotărârile instanțelor judecătorești lui Botnaru D. i-au fost violate drepturile prevăzute de art. 24 Cod de procedură penală – *principiul contradictorialității în procesul penal*, precum și art. 6 CEDO – *dreptul la un proces echitabil*, Colegiul penal ține să menționeze următoarele.

Potrivit dispoziției art. 24 alin. (2) și (3) CPP, instanța judecătorească nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Alin. (4) al aceleași norme prevede că, *părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane.*

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art. 314 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată, la judecarea cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei.

În acest context Colegiul atestă că, conform art. 315 Cod de procedură penală, procurorul, partea vătămată, partea civilă, apărătorul, inculpatul beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor.

La acest capitol, Colegiul penal constată, că motivele invocate sunt declarative, deoarece reieșind din materialele cauzei, din partea inculpatului și avocatului acestuia Scrob M., care erau prezenți la ședința în cauză, careva cerere sau demersuri nu au fost înaintate, inclusiv nu au fost încălcate și prevederile art. 6 CEDO și anume, cauza penală în privința lui Botnaru Dumitru a fost judecată cu respectarea dreptului la un proces echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege, fiind adoptată o hotărâre legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414 – 419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de recurent prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, art. 6 CEDO, nu și-au găsit confirmare din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în decizia instanței de apel, în sensul rejudecării hotărârii judecătorești și prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Scrob Mihail în numele inculpatului Botnaru D., împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în cauza penală în privința lui **Botnaru Dumitru Ion**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 noiembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti